



## OD REDAKCJI

---

**P**ředstawiamy naszym Czytelnikom trzeci (i ostatni) zeszyt „Biotechnologii” poświęcony II Krajowemu Kongresowi Biotechnologii. W tym numerze zawarte są obszerne omówienia i podsumowania obszarów tematycznych wnikliwie dyskutowanych w trakcie Kongresu, jak również zagadnienia szczegółowe prezentowane w formie recenzowanych artykułów. Redakcja serdecznie dziękuje Panu Profesorowi Andrzejowi K. Kononowiczowi za trud związany z przygotowaniem tego bloku publikacji.

Można autorytatywnie stwierdzić, że cała krajowa biotechnologia znalazła swe odzwierciedlenie w obradach Kongresu. Niestety, z ogromnym naciskiem **cała**, aczkolwiek brakowało dwóch, niezwykle ważnych komponentów – **przemysłu i administracji państwowej**. Właśnie brak tych składników musi prowadzić do istotnych zaburzeń w rozwoju gospodarki. W zgodnej opinii wszystkich obecnych **ich** brak nie najlepiej wróży przyszłości krajowej biotechnologii.



*Tomasz Tworoch*

Pierwsza grupa artykułów przeglądowych skoncentrowana jest wokół zagadnień związanych z wykorzystaniem osiągnięć biologii i genetyki molekularnej dla ochrony zdrowia; omówione są nowoczesne technologie, które tworzone na bazie tych dyscyplin nauki stwarzają nowe możliwości terapii w leczeniu chorób rozpowszechnionych zarówno w państwach wysoko rozwiniętych jak i rozwijających się oraz nowoczesne metody produkcji leków/farmaceutyków nowej generacji.

Artykuł J. Dulaka i A. Józkowicza daje nadzieję, że terapia genowa chorób układu krążenia już wkrótce stanie się realną, a nie tylko hipotetyczną alternatywą dotychczasowego leczenia farmakologicznego lub drastycznych i często mało skutecznych ingerencji chirurgicznych. W artykułach K. Kieć-Kononowicz oraz A. Godawskiej i K. Kieć-Kononowicz, autorzy omawiają najnowsze trendy w biotechnologii farmaceutycznej i produkcji leków: technologię rekombinowanego DNA i wykorzystanie cytochromów w badaniach nad modelowaniem biotransformacji nowo opracowywanych leków.

Kolejne dwa artykuły to prace, w których omówione zostały, w pierwszej – nowoczesne narzędzia służące do detekcji i diagnostyki chorób wywoływanych przez powszechnie występujące grzybowe patogeny roślin z rodzaju *Phytophthora* (K. Wiejacha i wsp.), które w ręce fitopatologów praktyków oddaje genetyka i biologia molekularna, w drugiej zaś, ocena oferty biologów molekularnych wykorzystania transgenicznych roślin w leśnictwie i szkółkarstwie leśnym (J. Nowakowska).

W pracach J. Opieli i L. Kątskiej-Książkiewicz oraz A. Korwin-Kossakowskiej i J. Kurył autorzy reprezentują nurt badań służących wzbogaceniu i zróżnicowaniu warsztatu naukowców i praktyków zajmujących się rozrodem i hodowlą zwierząt. Aspekty poznawcze badań omówionych w tych artykułach budzą uznanie i dobrze rokują dalszemu rozwojowi metodologii doskonalenia ras i odmian zwierząt hodowlanych.

Istotne zagadnienia biotechnologii żywności i przemysłu spożywczego omówione zostały w artykułach S. Powalowskiego i P. Cyplika oraz A. Demczuk i wsp. W pierwszym z nich omówione są metody zwiększenia przeżywalności bakterii mlekowych znajdujących zastosowanie nie tylko w przemysłowej produkcji kwasu mlekowego, ale także w przemyśle mleczarskim, w technologii produkcji kiszonek warzywnych i paszowych, wyrobów wędliniarskich, biosyntezie nizyny i dekstranu, a wreszcie preparatów poprawiających skład mikroflory jelitowej, szczególnie ważnych dla osób poddawanych długotrwałej kuracji antybiotykowej. W drugim artykule przedyskutowano wybrane aspekty biotechnologiczne i żywieniowe wzbogacania mleka i jego przetworów zaliczanych do prebiotyków galaktooligosacharydów.

Artykuły eksperymentalne zestawione w drugiej części tego numeru „Biotechnologii” dają, w pewnym stopniu tylko, bo nie jest to próba reprezentatywna, odpowiedź jak w tematyce omówionej w pracach przeglądowych usytuowana jest aktualna działalność badawcza polskich ośrodków naukowych. Czytelnik znajdzie tu częściowe raporty z badań prowadzonych nad biodegradacją i utylizacją odpadów gospodarczych (A. Latała i S. Wierzbę i A. Latała i wsp.) oraz ścieków przemysłowych

(E. Liwarska-Bizukojć), nad kulturami *in vitro* kokoryczki okółkowej (*Polygonatum verticillatum*) – jedna z wielu roślin będących w kręgu zainteresowań polskich firm ogrodniczych (P. Szybka-Hrynkiewicz i Z. Janeczko), nad skutecznością preparatu *Flavourzyme* (egzoproteazy stosowanej do otrzymywania hydrolizatów białkowych, wykorzystywanych jako dodatki do napojów w celu zwiększenia ich właściwości odżywczych i funkcjonalnych, jako składniki diet leczniczych, lub w hipoalergicznym odżywkach dla dzieci z alergiczną reakcją na niektóre białka pochodzenia roślinnego) w otrzymywaniu hydrolizatów drożdżowych (M. Kania i B. Stasińska).

Dwie ostatnie z tej grupy prac dotyczą badań eksperymentalnych o bardzo silnie zaznaczonym aspekcie poznawczym. Praca T. Drewy i wsp. dotyczy wykorzystania alginianu w procedurze przeszczepiania chondrocytów w ścianę pęcherza moczowego szczura, natomiast praca T. Malewskiego i wsp. – strukturalnej i funkcjonalnej organizacji sekwencji regulatorowych końca 5' genów eukariotycznych.

Mamy nadzieję, że każdy z Czytelników znajdzie także w tym zeszycie „Biotechnologii” artykuły tematycznie bliskie jego zainteresowaniom naukowym lub takie, które pozwolą pogłębić jego wiedzę nt. kręgu zainteresowań współczesnej biotechnologii.

Andrzej K. Kononowicz



## **Krajowa Nagroda Naukowa z Zakresu Genetyki Roślin im. Stefana Barbackiego 2004 r.**

Rada Naukowa Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu ustanowiła Krajową Nagrodę Naukową z Zakresu Genetyki Roślin im. Stefana Barbackiego.

Ideą nagrody jest wyróżnianie młodych naukowców zajmujących się genetyką roślin i promowanie osiągnięć będących rezultatem badań prowadzonych w warunkach krajowych laboratoriów.

Nagroda przyznawana jest od 1994 roku corocznie, przez Kapitułę Nagrody, za oryginalne prace badawcze udokumentowane publikacją w krajowym lub zagranicznym czasopiśmie w okresie ostatnich trzech lat, dotychczas nie nagradzane.

W roku 2004 Kapituła przyznała

**nagrodę I stopnia – dr AGNIESZCE MARASEK**  
(Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach)

za:

**„Określenie i wykorzystanie markerów chromosomowych  
do identyfikacji mieszańców oddalonych w rodzaju *Lilium*”**

Sponsorami funduszu nagród byli:

- „Spójnia” Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Nochowo – Śrem,
- Hodowla Roślin „Danko” – Choryń,
- Poznańska Hodowla Roślin – Tulce,
- Hodowla Roślin Rolniczych „Nasiona Kobierzyce” – Kobierzyce.